

AMSTERDAMSE METHODELIJN TAAL

Taalweb biedt de scholen in Amsterdam een methodelijin aan op gebied van taal en lezen.

Deze methodelijin is ontstaan vanuit een expertmeeting, geleid door Joop Stoeldraijer (Edux).

De expertgroep bestond verder uit: Mieke van den Berg (Avonturijn), Dieneke Blikslager (Sint Jan), Marja Borgers (Taalweb), Chantal Deken (Stichting KBA, nieuw-west), Frank Eijsink (ABC), Jet van der Horst (Bos-en-Lommerschool), Brechje Kaan (Taalweb), Maureen Nuijen (Sint Catharinaschool) en Esther de Vries (Huizingaschool).

www.taalwebamsterdam.nl

In het overzicht op de andere zijde staat in de eerste kolom het taaldomein genoemd; in de tweede kolom staan de methoden genoemd die worden geadviseerd door de expertgroep. In de derde kolom wordt, indien mogelijk, een alternatief gegeven voor de aanbevolen methode. In de laatste kolom staan de opmerkingen die de expertgroep plaatst bij het gebruik van de betreffende methode. Hier wordt ook aandacht besteed aan belangrijke aspecten voor het onderwijs van het taaldomein, onafhankelijk van een methode. In de noten wordt aanvullende informatie gegeven.

Taaldomein	Methode	Alternatief	Opmerkingen
Beginnende geletterdheid	Ik en Ko Schatkist Kleuterplein	Leeslijn	Deze methoden kunnen aanvullend gebruikt worden voor de ontwikkeling van beginnende geletterdheid op totaal-methoden zoals Kaleidoscoop of Piramide.
Aanvankelijk lezen	Veilig Leren Lezen ¹	Leeslijn	De methode Veilig Leren Lezen: <ul style="list-style-type: none"> • heeft mooi materiaal • is eenvoudig in gebruik • heeft 4 signaleringsmomenten die aansluiten bij het Protocol Leesproblemen en Dyslexie • heeft een uitgebreide toetsite
Voortgezet technisch lezen	Estafette ²		De huidige methode Estafette biedt weinig ondersteuning voor de betere lezer. In de vernieuwde versie (2010-2011) is dit verbeterd. Aanbevelingen voor de leerkracht onafhankelijk van de methode: <ul style="list-style-type: none"> • laat leerlingen lezen wat ze interessant vinden; • verhoog het leestempo door het laten lezen van gemakkelijkere teksten; • zorg voor een divers aanbod van leesstof; • bied een leerling steun bij het kiezen van boeken of teksten • zorg voor voldoende boekpromotie
Begrijpend lezen ³	Nieuwsbegrip	Kidsweek	Een voordeel van Nieuwsbegrip is dat de methode niet veroudert, doordat er steeds nieuwe teksten worden uitgebracht. De teksten sluiten aan bij de leefwereld van de leerling. De methode steunt erg op het aanleren van strategieën. Kijk daarom kritisch naar de opdrachten en haal saaie opdrachten eruit; het gaat om de inhoud. Aanbevelingen voor de leerkracht onafhankelijk van de methode: <ul style="list-style-type: none"> • geef het juiste voorbeeld in het doorlopen van de denkstappen; modelling • zorg dat begrijpend lezen terugkomt in alle vakken (in verband met transfer van de vaardigheden); begrijpend lezen geen apart vak op het rooster • gebruik teksten uit de zaakvakken voor oefening • Cito-hulpboeken kunnen eventueel ingezet worden voor pre-teaching
Taal ⁴	Taal in Beeld Zin in Taal	Taal Actief	Taal in Beeld is een kleine compacte taalmethode waar toch alles in behandeld wordt. Hierdoor ontstaat er ruimte in het programma om woordenschat uitgebreider aan bod te laten komen. Als een school graag woordenschatonderwijs geeft dat is geïntegreerd in de taalmethode, dan is de methode Zin in Taal of Taal Actief aan te raden. Zin in Taal heeft een hoger niveau dan de andere taalmethoden waardoor hij niet zo geschikt is voor een school met veel achterstandsleerlingen.

¹ In de lijn van Veilig Leren Lezen is ook uitgebracht: Veilig en Vlot, Stap voor Stap, Veilig de Wereld in.

² Er zijn momenteel geen methoden die ingaan op het technisch lezen in groep 7 en 8, terwijl het ook in deze groepen belangrijk is om het technisch lezen te onderhouden. De vernieuwde Estafette (2010-2011) houdt hier wel rekening mee.

³ Alle moderne begrijpend leesmethoden zijn gebaseerd op het aanleren van strategieën. Leerkrachten moeten er rekening mee houden dat alleen een strategie toepassen niet bijdraagt aan het begrip van een tekst. Het voorbeeldgedrag van de leerkracht (modelling) is hiervoor erg belangrijk.

⁴ Alle moderne taalmethoden passen voor het aanbieden van woordenschatonderwijs de didactiek van Verhallen toe. De spellingcategorieën die worden behandeld zijn voor alle taalmethoden vergelijkbaar.